

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja ces. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udaje družbe prispevajo na leto 2 kroni.

Udaje dobé list zastonj.

Vsebina: Uspehi naše organizacije. — Pomanjkanje poslov na deželi. — Kako je treba ravnati s sadnim drevjem, katerega je sneg poškodoval. — Sejanje in sajenje v gozdu. — Koledar za pokončevanje škodljivcev na sadnem drevju. — Koledar za pokončevanje škodljivcev na vinski trti. — Uradno. — Tržna poročila. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznanilo.

Uspehi naše organizacije.

Da si ohranimo in osredotočimo naše moči, je potrebno, da od časa do časa pregledamo, kaj smo na agrarnem polju že dosegli, da pregledamo cel naš delokrog, in da se okrepimo na novo za boj za naše boljše stanje in za ohranitev naše zemlje. Za tak obračun je posebno primeren konec leta in zimski mir, ki je premišljevanju posebno ugoden. Zato hočemo na kratko omeniti najvažnejše dogodke prejšnjega leta, ki nas morejo zanimati.

Zelo nas veseli, da moremo povdarjati, da je doseglo gospodarstvo na treh velevažnih poljih lepe uspehe, to je na agrarno-postavodajnem, agrarnopolitičnem in upravnem. Naše deželno zastopstvo štajersko pa je rešilo par važnih predlogov, posebno lovsko postavo in postavo, ki določa rešitev od posebnih lovskih predprav.

Gotovo se ne hvalimo, če rečemo, da je dal osrednji odbor povod prvi postavi, ker je temeljne načrte te postave že davno in v širšem smislu določil, kakor določa to današnji zakon. Kakor zatrjuje poljedelsko ministrstvo, se bo tudi zakon glede lovskih predprav v kratkem rešil. Ravno tako pozdravljamo z veseljem predlogo, ki jo misli postaviti deželni odbor glede uravnave predprav na gozdih in pašnikih. Zanimanja vredna je tudi misel, da se ustanovi deželni hipotečni zavod. Tudi to misel je uveljavil osrednji odbor in začel obširne priprave, da se reši ta zadeva, ki bo koristila vsemu kmečkemu stanu, v kolikor mogoče v kratkem času. Vprašanje glede osnivanja deželne zavarovalnice proti toči in ognju se je v pretečenem letu mnogokrat pretresalo in bo prišlo, tako upamo, tekom tega leta tako daleč, da bo lahko stopil osrednji odbor pred deželni odbor s konkretnimi predlogi. Tudi ne smemo prezreti postave, ki stremi za tem, da se zavaruje planšarstvo in da se obvaruje poljedelsko porabna zemlja pred neopravičenim pogozdovanjem. V tem oziru bo predložil osrednji odbor deželnemu odboru popoln predlog, da ga po vstavnem potu reši. Ob tej priliki moramo tudi omeniti stremjenje osrednjega odbora za tem, da uvede odškodnino proti škodi, ki jo povzroča lov in divjačina. Osrednji odbor je označil to zadevo centralnemu odboru kot zelo nujno in potrebno.

Državna zakonodaja je stala v pretečenem letu v znamenju volilne reforme in še predno je šlo leto 1907. h koncu, je bila takozvana splošna, enaka in direktna volilna pravica končana stvar; s tem se je odstranil kurijski parlament, ki je nastal iz zastopstva stanov. Zato se parlament skoro nič ni mogel pečati z agrarno političnimi zadevami. Vendar je deloma rešil par zelo koristnih določb, posebno ono, ki obravnava nepošteno konkurenco. Posebno važna za razvoj našega gospodarskega združništva pa je vladina predloga, ki stremi za tem, da se osnuje osrednja državna zadruga blagajna, s katero bi se zelo poboljšal osebni kredit srednjih stanov. S tem, da je podredila vlada živinozdravništvo poljedelskemu ministrstvu, je ugodila dolgoletni želji gospodarjev in zadrugnikov. S tem, da je osnovala živinozdravniški svet v poljedelskem ministrstvu, je dala avstrijskemu gospodarstvu priložnost, da odločilno vpliva na veterinarske zadeve.

Mnogo bolj živahna pa je bila delavnost gospodarskih zadrug na Avstrijskem na agrarno-političnem polju. Tako so se lahko dosegle olajšave pri odpošiljanju klavne živine in mesa. Posebno pa sta bile dve zadevi, pri katerih sta postopala osrednji odbor in gospodarska centrala popolnoma složno, in sicer:

1. autonomna carina in trgovinska pogodba in

2. vprašanje glede mesa, oziroma kako se naj ohrani veterinarsko varstvo za naše dragocene živali, posebno goveda.

Autonomna carina velja 1. januarja 1907 in pomeni za dobo celih deset let trdno podlago za naše trgovsko gibanje. Dasi se je carina za žito in vino malo zvišala, vendar s tem ne moremo biti zadovoljni. Vrednost naših goved se s tem ni zvišala in tudi pri žitu ne, ker je carina navadno vse prenizka in ker upliva budimpeštanska žitna borza neugodno na naš žitni trg. K temu še pride dejstvo, da ne moremo v Nemčijo skoro nič izvažati, ker se varuje tega z visokimi carinami. Naš izvoz žita v Nemčijo bo zelo ponehal, ravno tako izvoz živine. Tudi s Švico nismo sklenili ugodnega pogoja. Vinska klavzula z Italijo je sicer odpravljena, zato pa nas preplavlja Ogrsko s svojimi cenami vini. Vesela je stalnost živinine cene, kar odškoduje nekoliko

kmetovalca za njegov trud. Mestni mesarji, socijalni demokratje in kapitalistični špekulantje pa izrabljajo po svojem časopisu to dejstvo na ta način, da dolže kmete odiranja vsled visokih cen, ki jih ima živina in da zahtevajo, naj se dovoli prost uvoz klavne živine in mesa iz inozemstva. Osrednji odbor se je v zvezi z vsemi drugimi važnejšimi gospodarskimi društvi odločno obrnil proti takim trditvam in zahtevam; poljedelski minister grof Auersperg pa je obljubil, da bo na vsak način podpiral stremjenja agrarcev, kar je tudi storil. Da je lahko dosegel ugodne uspehe pri sklepanju trgovinskih pogodb z Italijo, Švico, Rusijo in balkanskimi državami, in da je zavzel primerno stališče proti gori omenjenim trditvam, je sklical osrednji odbor dvoje agrarnih zborovanj, in sicer jedno 14. januarja v Bruk, drugo 30. septembra v Gradec. Obe zborovanji sta bili dobro obiskani; tozadevni sklepi in resolucije so se takoj telegrafično poslali vladi. Drugega agrarnega zborovanja se je udeležil tudi za našo stvar velezasluzni vitez Hohenblum. Sklenile so se resolucije glede veterinarne varstva naše živine, glede pravične razdelitve carinskih dohodkov, delitve avstro-ogrske banke in ureditve živinskega prometa. Zahtevalo se je tudi, da se ustvari boljše razmerje k Ogrski s trgovinsko nagodbo, da se dajo olajšave pri pridelovanju dache prostega žganja in da se v c. kr. kmetijski družbi ustvari agrarnopolitična sekcija. V zvezi z osrednjim odborom, posebno pa vsled zaslug viteza Hohenbluma se je posrečila lani ustanovitev posebnega gospodarskega oddelka v državnem železniškem svetu; na ta način bomo lahko vplivali na železniške tarife, kar je že dolgo naša želja. V združenem delu z osrednjim odborom je pridobila agrarna misel tudi v poslanski zbornici na moči. Vlada je morala zvišati proračun poljedelskega ministra za 6,349.000 kron. Tako bodo lahko posebno zboljševalne zadruge in živinoreja delale bolj intenzivno.

Prihodnji meseci nam bodo prinesli nove pogodbe z balkanskimi državami, ki so za nas za to pomembne, ker je bil balkanski uvoz pri nas vedno huda konkurenca kmetovalcem; zato bomo morali delati na to, da ga kolikor mogoče omejimo.

Leto 1907. pa bo za Avstrijo pomembno tudi vsled tega, ker bo volilna reforma korenito spremenila celi parlament. Pokazalo se bo tukaj, ali bo kmetovalstvo v prihodnje kaj uplivalo ali ne. Če opustimo malenkostne strankarske prepire, potem se bo ta boj odločil k našemu boljšemu. Pozivljamo torej vse kmetovalce na Štajerskem, da se združijo v kmetijski družbi in da so v svojih rečeh složni.

Juvan, generalni tajnik.

Pomanjkanje poslov na deželi.

Ako se vprašamo, zakaj se selijo dan za dnem posli in delavci iz dežele v mesto, potem se nam kot glaven vzrok navaja dejstvo, da dobe v mestu lažje delo in večji zaslužek. Razven tega niso na deželi na starost nikakor preskrbljeni, dasi se mora reči, da tudi v mestu glede te stvari ni mnogo bolje. Mestni delavci in posli tudi niso za starost preskrbljeni, razven če vzame to stvar v skrb njihov delodajalec, kar pa se godi v najredkejših slučajih. Kar pa se tiče višjih plač v mestu, lahko trdimo, da je razloček med plačami na deželi in v mestu vedno manjši, in da dobe oženjeni ljudje a tudi dninarji že danes na deželi večkrat boljše plače ko v mestu.

Kar se tiče ugodnejše prilike za delo, poročajo graške ogrevalnice za mesec december preteklega leta vso stvar v čisto drugače. Ker je v decembru zelo močno snežilo, se je gotovo rabilo mnogo delavcev. In vendar so bile ogrevalnice in prenočišča ravno v tej dobi tako polne, da se, čeravno je Gradec veliko mesto, naravnost čudimo. V tem poročilu se pravi to:

***Ogrevalnice in prenočišče.** Od 1. do 31. decembra se je razdelilo v naših ogrevalnicah med obiskovalce 27.511 porcij juhe, 27.511 porcij kruha in podarjena oblačila ter obutev. Dasi se nam je mnogo kruha podarilo, vendar je znašal račun za kruh v mesecu decembru 954 kron. Že ta izdatek dokazuje, kolike stroške imata ogrevalnici in prenočišče, da se vzdržita in lahko ugodita vsem prošnjam in zahtevam.

Če razračunimo omenjeno svoto, dobimo na vsak dan poprečno 887 do 888 porcij kruha in juhe. Koliko se je še drugače razdelilo miloščine, tega ne moremo izračunati; treba samo opazovati množico prosilcev, ki se oglašajo vsak petek, torej ob dnevu, ki velja v Gradcu ne kot dovoljen, pač pa kot običajen dan za beračenje. V nekterih javnih trgovinah se zglašijo ta dan do 300 prosilcev. Večina teh ljudij pa nikakor ni nesposobna za delo, kakor bi človek lahko mislil, ampak ti ljudje so navadno čvrsti in zdravi. Miloščine pa prosijo navadno za to, ker, kakor pravijo, ne morejo dobiti dela.

Če pa si ogledamo istočasno izišlo poročilo posredovalnice za delo, ki jo ima deželna dobrodelna zveza, potem bomo kmalu uvideli, da ti prosilci niso brez dela, da bi ga lahko dobili a ne marajo zanj. Izmed služeb, ki bi se morale nastopiti s 1. januarjem, jih je ostalo 126, polovica na deželi, praznih, ker se nihče ni oglašil za nje. Med vsemi pohajkovalci, ki jih je v Gradcu tako veliko število, se jih ni našlo toliko, da bi zasedli ta prazna mesta, ki so bila iz-

večine taka, da za nje ni bilo treba nikake posebne predizobrazbe. Iz tega poročila prinesemo, kolikor je to ravno za naše trditve potrebno, kratek izveček. „Od 1. do 4. januarja 1907 je došlo 127 prošenj za delo in 114 ponudeb. Pokazalo se je 125 ponudeb na 97 prostih mest za delo in v 80 slučajih je posredovanje imelo res uspeh. Od priglašanih mest pa se še lahko zasedejo sledeča: 2 bolniška strežaja, 1 lončar na Spodnje Štajersko s plačo 3 K do 3-60 K na dan, 2 hlapca za mesto 16 do 28 K, 1 hlapec za trgovca na Koroškem 25 K, 1 nadzornik za skladišče, samec, za mlin na Gornjem Štajerskem 70 K, 2 hlapca vozača za mesto 20 do 24 K, 3 hlapci v pralnico 20 K, 1 snaživec oken, 1 vrtinar 32 K, 2 vrtnarska pomagata 24 do 36 K, 2 vrtnarska učenca 12 do 20 K, 1 oženjen majar, 1 kravarski majar 120 K, 1 oženjen konjski hlapec na deželo 50 K in deputat, 5 konjskih hlapcev na deželo 14 do 16 K, 25 kravarjev 12 do 20 K, 11 hlapcev na deželo 10 do 14 K, 3 učenci, 3 hišne dekle 16 do 20 K, 8 kuharic za vse 18 do 24 K, 17 dekel za vse 8 do 20 K, 3 strežajke 12 do 14 K, 1 natakara na Koroško, 5 kuhinjskih dekel 10 do 14 K, 1 perica, 6 periških dekel 12 do 14 K, 2 mlekarci 14 do 18 K, 21 dekel na deželo 8 do 16 K. Vpisnina in posredovalnina za delodajalca je 40 v, za delojemalca 20 v (brez vsakih poznejših doplačil).

Kakor slišimo, je v Gradcu letos primanjkovalo celo delavcev, ki bi basali sneg; znano pa mi je, da je mnogo ljudij šlo v Gradec ravno za tem delom, tako n. pr. iz moje vasi, ki je oddaljena od Gradca 11 kilometrov.

Tudi krčmarji in mesarji dobijo zelo težko delavce, ki bi jim spravljali in vlagali led v ledenice. Vodja nekega takega podjetja je vprašal v ljudski kuhinji, ali ne bi kdo sprejel tega dela in je ponudil 1 K 90 h plače na dan. Ljudje pa ki so bili tam „brez dela“, kakor pravijo, niso z veseljem segnili po tej ponudbi, kakor bi človek mislil, ampak so dotičnika še zasmehovali. Rekli so, da niso tako neumni, da bi se za 90 krajcarjev potili in odirali, onih 13 krajcarjev, ki jih rabijo za obed v ljudski kuhinji, pa si zaslužijo kmalu (z beračenjem menda!). Seveda je tem brezposelnim ljudem bolj prijetno, če sede brez dela v javnih ogrevalnicah in se dajo na stroške javne dobrodelnosti vzdrževati. Res, da pri takem delu ne postane nikdo debel, a tudi truditi se ni treba, če sedi človek ves dan brez dela. In kakor so ti ljudje objestni in imajo velike zahteve, če kje delajo, tako postajajo skromni, če jim ni treba nič delati. Pri tem pa tudi spoznajo, s kako majhnimi sredstvi lahko človek shaja, če ga vzdržuje javna dobrodelnost. Na ta način se odtegnejo vsakemu delu, postanejo lenuhi in pohajkovači, ki nesramno izrabljajo javno dobrodelnost in kradejo onim, ki so res ubožni in potrebni, zaslužen miloščino.

Dočim se potepa po mestih mnogo brezdelnih ljudij, se na deželi večkrat ne more dobiti potrebnih delavcev. Tako ne more kmet popolnoma izrabiti zemlje in to ga prisili, da dela vedno bolj

ekstenzivno, ne intenzivno, ker ne more dobiti primernih delavskih močij. Če se že za 120 K, ne oglasi noben kravji majar, kakor poroča zgoraj omenjeno in navedeno poročilo, potem si moramo res priznati: „Na, višje ne gre!“

Dobrodelni zavodi bi zelo dobro storili, če bi svoje varovance bolj izbirali. Ljudem, ki res ne morejo delati, ki so bolni in stari, bi se morale dajati izdatne podpore. Onim pa, ki so za delo sposobni, bi se moralo dati samo delo, kakor to dela posredovalnica za delo deželne dobrodelne zveze, in če ga ne marajo sprejeti ali pa svoje mesto zapuste po prav kratkem času, tem se naj v bodoče odvrne vsaka podpora in tudi miloščina. Ljudje, ki nikakor nočejo skrbeti za svoj obstanek, bi se morali poslati v delavnice ali kolonije, ki bi se morale osnovati na deželi, kjer je mnogo dela; tam bi se jih moralo prisiliti, da skrbijo za svoj obstanek sami. Če nebi našli nikjer podpore, potem bi jih to že prisililo, da se lotijo sami dela. V Nemčiji je v obližju Berlina, mogoče še tudi kje drugje, prebivališče take vrste, da lahko v njem dobe propadli ali bedni ljudje za krajšo ali daljšo dobo stan, hrano in malo podporo v denarju.

Če si ljudje ne morejo nikjer drugje več pomagati, si poiščejo sami zavod, kjer vlada strog red, tam delajo in žive redno ter zapuste zavod zopet, kadar se jim zljubi. Na zavode te vrste spominjajo tudi naša popotna sprejemališča (Naturalverpflegstationen), ki bi se dala mogoče razširiti v tem smislu, in bi lahko v dotičnem okrožju posredovala delo. Pred vsem pa bi se morali postaviti otroci, ko zapuste ljudsko šolo, pod javno varstvo. V velikih mestih postanejo iz njih zelo lahko najhujši in najnevarnejši fakini, naj se že imenujejo barabe, kakor v Ljubljani ali mularija, mulci, kakor v Gorici. Ti sestajajo iz mladih, napol odraslih fantov, ki so komaj izstopili iz šol, pridejo v slabo družbo in se popolnoma pokvarijo; sčasoma se združijo v nevarne razbojniške tolpe, ki postajajo zelo nevarne in motijo mestno varnost. Ako bi se ti ljudi, kakor hitro izstopijo iz šole, pritegnilo h kakemu koristnemu delu in navadilo na redne opravke, ki bi jim dajali pošten kruh, bi lahko kmalu postali koristni člani človeške družbe, dočim postajajo tako stotine in tisoči navadnih lenuhov, tatov in razbojnikov, ki so ljudem bolj nevarni, kakor se komu na deželi sanja.

To pa bi se lahko zgodilo na sledeči način: Šolska vodstva morajo naznaniti vse šolarje, ki so izstopili iz šole, glavnemu variškemu uradu. Ta pazi s svojimi uslužbenci ali pa z uslužbenci raznih dobrodelnih zavodov, n. pr. deželne zveze za dobrodelnost in skrb za otroke, na vse mlade ljudi do 18. leta na ta način, da se prepriča, da so oprijeli njeni varovanci kakega poštenega dela, da so stopili kje v uk, službo ali sploh v delo, ali pa da pomagajo doma svojim starišem. Če se to ne zgodi, naj omenjeni urad to sam poskrbi in naj se po možnosti ozira na delo na deželi, da odtegne svoje varovance nevarni mestni slabi tovaršiji. Pri tem bi se lahko vpeljala neka novost, s katero bi si agrarnopolitična sekcija

naše kmetijske družbe pridobila velikih zaslug, če bi jo uredila in izdelala. Da se ne bi mogel mladi posel od 14. leta naprej samostojno in samovoljno odločiti za kak poklic, naj se, kakor pri obrti, uvede doba učenja. Natanko te stvari danes ne moremo razpravljati, ker nam manjka zato prostora; ozrli pa se bomo na njo gotovo ob drugi priliki.

Ce so mladi ljudje prišli naravnost iz ljudske šole na dobra pota, potem bodo v večini slučajev tudi šli po njih naprej; v nasprotnem slučaju pa se nam ni treba čuditi, da zajdejo na kriva pota, če jih že kar iz kraja ne vodi dobrohotna, a trdna roka.

Ce bi se tako navadilo mlade ljudi na redno in pošteno delo, za delo sposobne, a lene ljudi pa ne držalo s preveliko javno dobrodelnostjo na škodo resničnih ubožcev v mestih, potem bi tudi kmetje lažje dobili potrebne delavce in posle. Regula.

Kako je treba ravnati s sadnim drevjem, kterege je sneg poškodoval.

Letošnjo zimo je zapadel večje sneg takrat, ko smo imeli mrzlo deževno vreme, tako, da je ostalo mnogo snega na vejju, kjer je potem zmrznil. Posledica tega je bila, da se niso potrle samo posamezne mladike in veje sadnih dreves vsled teže snega, ampak tudi celo vrhovi. Tudi cela drevesa je sneg podrl in izkoreninil. Te poškodbe se niso zgodile samo v toplejih krajih dežele, ampak v posebni meri v goratem Gornjem Štajerskem, kjer pade za meter in še več snega.

Naj si bode pogled na nekatere sadunosnike res še tako žalosten, vendar se dajo poškodbe večkrat poravnati vsaj v toliko, da nimajo vsaj zlih posledic in jih moremo še prenašati. Pred vsem se naj sedaj, če na drevju ni več snega in je mraz ponehal, vse potrte veje in vrhovi odžagajo in iz sadunosnikov odstranijo. Paziti pa je treba, da lepo ravnamo z ranami na drevesih. Gledati moramo, da se iste čim prej zacelijo. V nasprotnem slučaju, če ne skrbimo za to, da rane zginejo, prične najprej les teh ran pod zunanjim vplivom, posebno mokroto bolehati in gniti. Sčasoma postane bolana cela veja in polagoma tudi celo deblo, tako da drevo pred časom odmrije. Da se lesne rane prej zacelijo, odžagati je treba gladko v prvi vrsti vse potrte in nalomljene veje, tako, da ne ostane noben štrkelj (konec). Čim lepše smo vejo odžagali, tem hitrejšje zaceli rana. Pri razcepljenih vejah, ki še visijo, pa je treba rano spodaj, kjer se razcep končuje, dobro in globoko podrezati, da odpadejo vse treske, v katerih bi mokrota zastajala. Vse tako nastale rane moramo z ostrim nožem lepo zaokrožiti, da se čim preje in tem lepše zacelijo. Če z manjšimi ranami tako ravnamo, je drevo v nekaj letih zdravo. Večje rane, kakor $\frac{1}{4}$ palca velike, potrebujejo za svoje zdravljenje vendar več časa, med katerim bi lahko začel gniti les, posebno če pospešuje daljše deževno vreme gnitje. Da odvrnemo to zlo, moramo zamazati tako velike rane s smolo (ter). To dobimo pri vsakem večjem trgovcu,

posebno pa še v plinarnah. To deluje proti gnjilobi in zabranjuje, da ne pride mokrota globlje. Les torej ne more trohneti, posebno, čese rana večkrat s smolo zamaže.

Ce se je vrh drevesa na sredi pretrl, in ni razcep popolen, zvezati je treba istega z leseno ali železno spono. Rob rane se mora lepo zaokrožiti. Paziti pa je treba, da spona drevesa ne ranijo, za to jih dobro podložimo z cunjami ali kako drugo mehko stvarjo. Da se voda ne steka v take rane, zamažimo jih skrbno s cepilnim voskom.

Mlajši vrhi, do tridesetletni, ki so v vejah hudo poškodovani, naj se pomladijo in v spomladi cepijo z boljšo vrsto, če nam dosedanja ne ugaja.

Podrta in na pol izkoreninjena drevesa rešimo na tak način, da se odtaljena zemlja kolikor mogoče odkoplje na tisti strani, kjer se je drevo izrulo. Potem ga postavimo kvišku, na kar se korenine lepo v krogu razvrstijo in pognojijo z lepo zrahljano, dobro zemljo. Ranjene koreninice moramo pa še prej lepo gladko obrezati. Zemlja okoli drevesa se potepta in drevesu se mora zalivati. Da se ne podre, naj se podpre z močnimi koli ali pa z debelo žico, ki smo jo potegnili na tri strani. Debelejša drevesa podpremo seveda na bolj močne opore. Tudi tukaj je treba spomladi malo pomladiti, da dobimo zopet ravnotežje med vrhom in koreninami.

Vse potrte veje in mladike, ktere je sneg celo odtrl ali ktere smo sami odžagali, moramo koj spraviti iz sadunosnika, da se v njih ne naseli lubadar.

Kjer je sneg potrl mnogo vej in mladik in delov vrha, začele bodo tekom tega leta močno poganjati vodene mladike. Iste se morajo razen najmočnejših in takih, ki imajo ugodno lego, če le možno, že v poletju iztrebiti, na vsak način pa od jeseni naprej. Iz vodenih mladik, ktere smo pustili, zrastejo stranske mladike, ki nadomestujejo odtrte veje tako, da so luknje v vrhih, ktere je povzročila ujma, kmalu zapolnjene. Iz vodenih mladik nastanejo tako sčasoma veje, ki kmalu lepo rodé.

Ce opazujemo prelome, našli bomo, da so mnogoštevilni razcepi vrhov posebno tam (ne da bi se ozirali na viseče veje), kjer so nastale iz glavnih vej razsohe. Te pa so zelo nevarne za drevo, ker jih prej ali slej nevihta ali sneg zlomi. Pisatelj je do sedaj pri svojih poučnih predavanjih opozarjal kmetovalce še vsakokrat na to okolnost. Če ima ktero sadno drevo razsoho, treba jo je pred prelomom s spono zvezati. V bodoče pa si zapomnite to svarilo in odrežite pravočasno veje v vrhu, iz katerih mislijo nastati razsohe, ki bi na kvišku štrlele. Če skozi več let po saditvi redno in pravilno obrezavamo vrh, kar se pokaže obiskovalcem vsakega sadjerejskega tečaja, napravi se s tem, da se pusti samo jedna veja za vrh, ostale veje pa se zavito vrstijo jedna za drugo, lepa podstava za vrh, na kateri se lahko razvije lep in težek vrh. Drevo z lepo razvito podstavo za vrh pa je proti bodočim ujmam mnogo bolj trdno in odporno in ima več moči, ker so veje bolj pravilno razvrščene in je teža na

posamezne veje enakomerno razdeljena. Tako drevo mnogo lažje zdrži težo snega, hudo neurje in sadeže v bogatem letu. Obrezovanje vrha ima torej v naših krajih večji pomen, kakor se splošno trdi in misli. Ne samo zaradi lepše oblike vrha naj se drevo pravilno obreže, ampak glavni vzrok za to je, dati vrhu večjo odporno moč v poznejši starosti zoper prelome. Seveda se mora tudi v poznejši starosti pravilno čistiti in trebiti, da se ne nastavi razsohe. Če se take veje, kakor tudi tiste, ki zelo visijo navzdol, odrežejo, ni se nam treba bati prelomov in s tem težkega ranjenja in poškodovanja dreves. Sicer pa velja tudi tukaj pravilo, da je boljše prej varovati in paziti, kakor pa pozneje popravljati. —r.

Sejanje in sajenje v gozdu.

V časih, ko še nihče ni mislil na redno in sistematično negovanje gozdov, je gozd lahko zadostil skromnim zahtevam, ki so se stavile nanj. Za les so posekali največja in najdebelejša debela in les je imel čas, v katerem je zopet lepo dorastel. Danes pa, ko se rabi les skoro v vsaki industriji, in ko se delajo iz njega najrazličnejše stvari, ko je postal takorekoč tržen objekt, so ljudje začeli staviti tudi večje zahteve na les. Zato so marsikje posekali les do golega, da bi spravili les drago v denar in pridobili več paše za živino. Tam, kjer se les ni mogel zopet dvigniti zaradi tal in podnebja, v katerem je bil, tam so kmetje pridobili rodovitna tla. Ni dvoma, da je na ta način nastala večina naših pašnikov. Umljivo pa je tudi, da se je na ta način manjšal gozd, ker ljudje še niso imeli smisla za to, da bi ga ohranili. S tem pa je izgubil gozd tudi precej na svoji vrednosti. To dejstvo je bilo tudi povod, da so začeli ljudje take goličave umetno zopet pogozdovati, in to posebno tam, kjer so poleg tega še lahko pridelovali kako žito. Ko so ostanke gozda požgali, so prekopali tla in sejali kako žito, vmes pa so potrosili tudi drevesna semena. Ta način pa ni imel navadno mnogo uspeha; žito, trava in plevel sta namreč na dobri, s pepelom še pognojeni zemlji tako bohotno pognala, da so se drevesne klice zadušile ali vsaj zelo ovirale v rasti. To je bilo tudi vzrok, da so ljudje opustili ta precej nezanesljiv način pogozdovanja in se lotili drugih. Ta, prej opisani način pogozdovanja pa je na položnih, apnenih tleh, kjer se danes tako ne sme več sekati, navadno več škodil ko koristil.

Boljše uspehe dosežemo s tem, če obsejemo v goratih, s koreninami prepreženih tleh manjše prostore. Tako imamo manjši prostor, ki ga lažje obdelamo in varujemo. Tudi se na njem lažje razvijejo manjša drevesca, ki so vendar prvi pogoj za gozd.

To pa se godi na sledeči način. Prostore, velike od 0,10—0,60 m² v razdalji 1—1,50 m napravimo s tem, da odstranimo gorenjo lego prsti s travo in plevelom, in to nadevljemo na oni strani, ki leži proti dolini. Na takó pripravljeno zemljo posejemo primerno množico drevesnega semena in jo nalahno zagrebemo s kako metlo v prst. Ker je zima za tako setev zelo neugodna, jesen pa tudi ne

ravno primerna, se drevesna semena najbolj posejejo v spomladi. Za prisojne lege je najbolj primeren mesec april, za osojne pa maj. Najboljše pa je, če namestu semena sadimo kar večletna, krepka drevesca. Seme in male klice so jako občutljive za vsako vremensko nezgodo; tudi jih lahko poškodujejo razne živali, proti čemu so v gozdu najmanj varne. Če posadimo večletna, krepka drevesa, se s tem pridobimo precej časa in drevesca se lahko, če jim damo dovolj prostora, krepko in lepo razvijajo. Vendar pa moramo paziti na to, da jih ne sadimo pregosto. Razdalja posameznih takih prostorov je zelo odvisna od tal; če so tla rahla, apnena, potem potrebujejo zelo varstva, ki ga daje gozd proti elementarnim nezgodam. V takih slučajih se morajo nastaviti precej gosto.

Globina jame, v katero vsadimo drevo, je odvisna od marsičesa. Težka, ilovnata tla in v koreninah gosto razraščena drevesca potrebujejo za uspešno rast globlje in širše jame. Poškodovanih, slabo razščenih drevesc ne smemo saditi, ker bi ne rasla dobro. Med presajanjem morajo ostati korenine vedno sveže in ko se drevesce vsadi, se morajo korenine lepo razravnati. Iglastih dreves ne smemo obrezavati, ne pri koreninah in ne pri vejah; listnata drevesa lahko obrezujemo, a korenine morajo biti vedno v nekem razmerju s krono in kjer odrežemo, moramo gladko odrezati.

Čim bolj skrbno in oprezno ravnamo z rastlinami, tem več jih bo rastlo. Sicer jim med dobo, ko drevesca spe, lahko marsikaj škoduje, a največ lahko zakrivi nemarno sajenje.

Ko smo enkrat drevesce vsadili, ga ne smemo meniti nič, tebi nič prepustiti, da mu škoduje, kar ravno nadenj pride. Pred vsem moramo varovati drevesca pred razno travo in plevelom, a tudi pred žuželkami, ki mu navadno škodujejo. Podrobnega popisa, kako se mora ravnati z mladim gozdom, tukaj ne moremo podati, ker manjka za to prostor; vendar je naša pristržna želja, da bi začeli posebno mali posestniki enkrat pametno ravnati s svojimi gozdi. Praktičen pouk v teh stvareh bi se moral vršiti v gozdu samem, ker bi se ljudje na ta način prej naučili, kako treba ravnati z gozdom, da nam res daje to, kar od njega pričakujemo.

Logarski mojster M—r.

Koledar za pokončevanje škodljivcev na sadnem drevju.

(Po knjigi dež. odbora.)

Svečan (februar).

1. Nadaljevanje dela pod točko 2. in 3. prejšnjega meseca.

2. Izrezavanje suhih vej in omelinega grmičja; nadalje treba ostrgati z debel in vej staro skorjo, mahove in lišaje, da drevje bolj oživi in da ga ubranimo mnogobrojnih kvarljivcev. Odpadke moramo pobirati na razgrnjene rjuhe in sežgati.

3. Izkopavanje in sežiganje vsega od krvave uši oslabelega drevja; pomlajenje vseh od krvave uši močno napadenih vrhov. Veje z oteklinami od krvave uši, ki so težko pristopne, treba porezati in sežgati.

4. Ukrivljene poganjke treba odrezati in sežgati, da jih ubranimo listnih ušic; veje z jajčici od listnih ušic treba namazati z raztopino od mazlivega mila in tobakovega izvlečka.

5. Izkopavanje in sežiganje drevja, ki so ga uničile gosenice zavrtačeve in kostanjevega preleca.

6. Izkopavanje in sežiganje breskovega vsled kodravosti popolnoma oslabelega drevja. Nadalje treba breskve močno skrajšati in vse odpadke, nastale pri obrezovanju, pobirati in sežgati, da se odkrižamo kodravosti.

7. Gnojitev sadnega drevja, ako je zemlja tala.

Koledar za pokončevanje škodljivcev na vinski trti.

Svečan (februar).

1. Za rezi treba stare trtne dele skrbno odrgniti, da pomorimo bube senenega črva in druge škodljivce.

2. Jednoletno rožje, kar ga odpade za rezi, kakor tudi stare dele treba pobirati, spraviti iz vinograda in sežgati; s tem uničimo glivice in druge kvarljivce. Pepel je izvrstno gnojilo za vinograde.

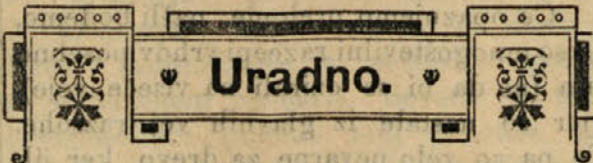
3. Vinogradsko kolje treba preiskati in bube senenega črva pomoriti.

Gospodarske drobtine.

Zbral — a.

Krompirjev kruh.

Krompir se da primesiti moki, iz ktere se namerava peči soršeni ali beli kruh. Postopa se pri tem tako-le: Pristavi se kvas, in ko se testo že lahko mesi, primeša se mu za tretji del moke prav fino zmečkanega, prhkega krompirja. Krompir se namreč skuha cel, potem olup in nato prav fino zmečka z valjarjem, kakoršnega rabijo naše gospodinje za izvaljanje testa za rezance. Tako zmečkani krompir se primeša potem testu. Tak kruh je jako okusen in se ne vsuši hitro. Jedel sem sam še le pred nekaj dnevi take „pogače“ na slovenskem Spodnjem Štajerskem in so mi jako tekle. Poznalo se celo nič ni v okusu, da je primešan testu krompir.

Razglas.

Gospod potovalni učitelj J. Belle bo priredil predavanja tekom tega leta v sledečih krajih:

Okraj Maribor, levi dravski breg: Selnica, Sv. Križ, Sv. Jurij, Sv. Kungota, Sv. Marjeta, Jarenina, Št. Jakob, Sv. Peter, Duplek, Žikarce, Sv. Martin, Št. Ilj.

Okraj Cmurek: Marija Snežna, Ratschendorf, Sv. Ana, Sv. Peter, Brunnssee.

Okraj Radgona: Klek.

Okraj Gornja Radgona: Negova, Kapele, Št. Jurij, Sovjak, Hrastje in Mota.

Okraj Ljutomer: Cven, Mala nedelja, Veržej, Sv. Križ, Vudišoveci, Stara cesta, Cezanjecvi.

Okraj Ptuj: Cirkovce, Sv. Lovrene na Drav. polju, Sv. Lovrene v Slov. gor., Ptujskagora (Črna), Stoperce, Sv. Vrban, Vurberg, Leskovce, Majšperg, Zavrč,

Sv. Marjeta, Polenšak, Sv. Barbara, Št. Janž na Dravskem polju, Sv. Andraž, Sv. Bolfank, Sv. Marko, Podlehnik.

Okraj Ormož: Sv. Bolfank, Sv. Tomaž, Velika nedelja, Hum, Svetinje, Sv. Miklavž, Sv. Lenart, Jeruzalem, Ivanj-kovci, Runeč.

Okraj Rogatec: Sv. Križ, St. Florjan, Sv. Mohor, Kostivnica, Sv. Rok, Rogatec, Žetale.

Okraj Šmarje: Lemberg, Sladka gora, Sv. Peter, Slivnica, Trnjsko, Žusem, Ponikva, Šmarje, Sv. Ema.

Okraj Kozje: Pilštanj, Virštanj, Zagorje, Koprivnica, Podčetrtek, Buče, Dobje, Podsreda, Št. Vid, Št. Peter, Olimje, Polje, Križan vrh.

Okraj Sevnica: Sevnica, Planina, Zabukovje, Blanca, Št. Anton, Dovsko.

Okraj Brežice: Videm, Artiče, Pišce, Globoko, Kapele, Dobova, Bizeljsko, Sromlje, Stara vas, Zdole.

Okraj Št. Lenart v Slov. gor.: Sv. Rupert, Sv. Benedikt, Sv. Anton, Sv. Barbara, Sv. Jurij.

Tržna poročila.

Graško tržno poročilo.

Sejm s krmo in slamo od 14. januarja do 20. januarja 1907. Pripeljalo se je 105 vozov z 1002 meterskimi stoti sena in 43 vozov z 356 meterskimi stoti slame; sejm je bil slabeje obiskan kakor pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kislo od K 5.40 do K 6.80, sladko od K 5.60 do K 7.—; ržena slama od K 5.30 do K 5.80; pšenična slama od K 5.20 do K 5.70; ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejm z rogato živino dne 24. jan. 1907. Prignalo se je 297 volov, 108 bikov, 320 krav, 70 živih telet, pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnice in — konjev.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 1 vol, 2 bika, 30 krav, 7 telet; na Gornje Štajersko: 76 volov, 22 bikov, 44 krav, — telet; Vorarlberško: 38 volov, 4 bikov, 25 krav, — telet; v Nemčijo: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: — volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Ogrsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, 11 krav, — telet; na Češko: — volov, 7 bikov, 30 krav, — telet; v Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže: klavni voli, tolsti od K 80.— do K 90.— (izjemoma K 96.—), poltolsti od K 72.— do K 78.—, suhi od K 64.— do K 70.—; voli za pitanje od K 64.— do K 72.—; klavne krave, tolste od K 58.— do K 70.—, poltolste od K 46.— do K 56.—, suhe od K 40.— do K 44.—; biki od K 64.— do K 80.—; dojne krave do 4. teleta od K 62.— do K 72.—, čez 4. tele od K 50.— do K 60.—, breje od K 52.— do K 58.—; mlada živina od K 60.— do K 70.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet od K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejm klavne živine dne 25. jan. 1907. Zaklane živina: 419 telet, 1522 svinj, 23 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 2 kilogram: teleta od K 1.10 do K 1.20; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.22 do K 1.30; nemške mesne svinje od K 1.26 do K 1.30; nemške pitanske svinje od K 1.14 do K 1.24; ogrske mesne svinje od K 1.16 do K 1.28; ogrske pitanske svinje Ia od K 1.30 do K 1.36; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.16 do K 1.22; bosnjaške pitanske svinje, debele, od K 1.10 do K 1.16; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.68 do K —.76; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—.

(Na daljevanje na strani 24.)

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z o. p.
Gradec, Mehlplatz št. 1.

I.

Naznanitev števila članov.

Kakor lansko leto, tako pozivljamo tudi letošnje leto vse naše korporacije, da nam naznanijo čim prej število članov po stanju od 1. januarja 1907, kajti to potrebujemo za določitev kreditne meje, za izračunanje opravičnih deležev, letnih prispevkov, kakor tudi za sestavljanje skupne vsote kot posameznih članov.

II.

Naznanitev sprememb v stanju opravičnikov.

Nadalje prosimo naše ude, da nam takoj naznanijo vsako spremembo v stanju opravičnikov (funkcionarjev, načelnika, načelnikovega namestnika, vodje knjig in blagajne, poslovodje i. t. d.), ker to potrebujemo za pregled in se nam toraj to mora naznaniti.

III.

Nakup semena rudeče detelje.

Ker pri nas že meseca decembra povprašujejo zunanje zveze, podružnice in društva, kakor tudi trgovci s semenjem, glede oddaje semena štajerske rudeče detelje, opozarjamo naše korporacije, da naznanijo svojim udom, da pričnemo z nakupom semena rudeče detelje že sedaj.

Da dobimo nekaj pregled, koliko dado lahko naši udje semena, prosimo vse pridelovalce, da takoj seme za poskušnjo omlatijo, da se tako lahko določi prilična množina, ki bi jo mogli oddati.

Koliko se lahko proda, se nam potem naj kmalu naznani in v pošlje vzorec.

Naši udje grešijo vsako leto v tem, da nam naznanijo zmiraj prepozno, koliko imajo takega semena na prodaj; to nam naznanijo navadno še le meseca februarja ali marca, tako, da zvezi ni mogoče, poznati se z zunajnimi kupci, ter tako razširiti prodaje semenja rudeče detelje.

Pozivljamo toraj posebno posojilnice, da ustanovijo posebne nakupovalnice za semenje rudeče detelje in da se nam v tem oziru pridružijo.

Zvezino vodstvo bo se trudilo, da plača boljše kakor navadni kupci ter upa, da se bodo pečala načelstva naših zadrug s tem vprašanjem.

IV.

Število članov zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem koncem leta 1906.

A. Raiffeisenovske.

I. Gornje Štajersko 67

1. Aich, 2. Arndorf, 3. Breitenau, 4. Bruck ob Muri, 5. Donnersbachau, 6. Fohnsdorf, 7. Gams bei Hieflau, 8. Grasnica, 9. Gröbming, katoliška župnija, 10. Gröbming, evangelijska

Donos . . . 67

Prenos . . . 67

župnija, 11. Hafendorf, 12. Hafning, 13. Halltal, 14. Kammern, 15. Kleinlöbming, 16. Kleinsölk, 17. Krakaudorf, 18. Krieglach, 19. Kumpitz, 20. Landl, 21. Lassing, 22. Lassnitz, 23. Mitterndorf bei Aussee, 24. Mühlen, 25. Murau, 26. Mürzhofen, 27. Neuberg ob Murici, 28. Niklasdorf, 29. Obdach, 30. Oberwölz, 31. Öblarn, 32. Pernegg, 33. Pichl bei Aussee, 34. Pichl bei Schladming, 35. Pöls, 36. Proleb, 37. Pürgg, 38. Pusterwald, 39. Rauten, 40. Scheiffling, 41. Schöder, 42. Spielberg, 43. St. Georgen ob Murau, 44. St. Kathrein, a. d. Lamming, 45. Sv. Lovrenc pri Knittelfeldu, 46. St. Lorenzen im Mürztal, 47. St. Marein im Mürztal, 48. St. Marein pri Knittelfeldu, 49. Sv. Marjeta pri Knittelfeldu, 50. St. Martin a. d. Salza, 51. Sv. Mihael nad Ljubnem, 52. St. Oswald bei Oberzeiring, 53. St. Peter am Kammersberg, 54. Sv. Štefan nad Ljubnem, 55. St. Wolfgang bei Obdach, 56. Stadl, 57. Stanz bei Kindberg, 58. Tauplitz, 59. Teufenbach, 60. Tragöß, 61. Turnau, 62. Untertal, 63. Unzmarkt, 64. Veitsch, 65. Weißkirchen, 66. Weng, 67. Wörschach.

II. Srednje Štajersko 159

1. Abstell, 2. Altenmarkt, 3. Allerheiligen bei Wildon, 4. Anger, 5. Baisisch Kölldorf, 6. Birkfeld, 7. Blumau, 8. Dobl, 9. Dechantskirchen, 10. Deutsch-Feistritz, 11. Edelstauden, 12. Eggersdorf, 13. Eichberg, 14. Eisbach, 15. Etzersdorf, 16. Fehring, 17. Feldkirchen, 18. Fischbach, 19. Gabersdorf, 20. Gomilica, 21. Gams bei Stainz, 22. Geisttal, 23. Gersdorf, 24. Glanz, 25. Gleinstätten, 26. Gossendorf, 27. Gössendorf, 28. Dorf Gleichenberg, 29. Grafendorf, 30. Gralla, 31. Gratwein, 32. Groß-Hartmannsdorf, 33. Groß-Stübing, 34. Groß-Wilfersdorf, 35. Gschmaier, 36. Hainersdorf, 37. Hafnsdorf, 38. Halbenrain, 39. Haselbach, 40. Heiligen Kreuz am Waasen, 41. Hengsberg, 42. Hirschdorf, 43. Hitzendorf, 44. Hochenegg bei Ilz, 45. Hof, 46. Jagerberg, 47. Jagernigg, 48. Ilz, 49. Kainach, 50. Kaindorf, 51. Kapfenstein, 52. Kirchberg, 53. Kitzegg, 54. Klösch, 55. Koglhof, 56. Köppelreith, 57. Krottendorf, 58. Kumberg, 59. Lang, 60. Lipnica, 61. Leitersdorf, 62. Lichendorf, 63. Lieboch, 64. Ligist, 65. Lipsch, 66. Loipersdorf, 67. Lödersdorf, 68. Maiersdorf, 69. Mariatrost, 70. Mauritzen, 71. Mariazell am Eichkögl, 72. Miethsdorf, 73. Mitterdorf ob Rabi, 74. Mitterlabill, 75. Modriach, 76. Mooskirchen,

Donos . . . 226

Prenos . . . 226

77. Mühlendorf, 78. Nestelbach, 79. Nestelberg, 80. Naintsch, 81. Neudau, 82. Neudorf, 83. Oberhaag, 84. Ödt, 85. Paldau, 86. Petersdorf, 87. Poppendorf, 88. Pöllau, 89. Prebensdorf, 90. Prebuch, 91. Preding, 92. Puch, 93. Rabenwald, 94. Rannersdorf, 95. Ratschendorf, 96. Rettenegg, 97. Schildbach, 98. Schirmdorf, 99. Schöpfendorf, 100. Sebersdorf, 101. Seibersdorf-St. am Vogau, 102. Semriach, 103. Sinabelkirchen, 104. Spielfeld, 105. St. Andra im Sausal, 106. St. Bartolomä, 107. St. Georgen an der Stiefing, 108. St. Johann i. d. Heide, 109. St. Johann im Saggautal, 110. St. Josef bei Stainz, 111. St. Kathrein am Offeneck, 112. St. Margareten bei Lebring, 113. St. Magdalena am Lemberg, 114. St. Marein am Pickelbach, 115. St. Margareten an der Raab, 116. St. Margareten im Sulmtale, 117. St. Nikolai ob Drassling, 118. St. Nikolai im Sausal, 119. St. Oswald bei Plankenwarth, 120. St. Peter am Ottersbach, 121. Sv. Rupert ob Rabi, 122. St. Stefan am Gratkorn, 123. St. Stefan im Rosental, 124. St. Stefan ob Stainz, 125. St. Veit ob Graz, 126. St. Veit am Vogau, 127. Stainz, 128. Stallhofen, 129. Stanz bei Mureck, 130. Stiwill, 131. Strallegg, 132. Straß bei Spielfeld, 133. Straßgang, 134. Tautendorf, 135. Tieschen, 136. Tillmitsch, 137. Trautmannsdorf, 138. Tregist, 139. Unterbuch, 140. Unterlamm, 141. Unterpurkla, 142. Unterrakitsch, 143. Unterrohr, 144. Übersbach, 145. Wagerberg, 146. Waltersdorf, 147. Weinburg, 148. Weissenbach, 149. Weitendorf, 150. Weixelbaum, 151. Wetzawinkel, 152. Wies, 153. Windisch-Pöllau, 154. Windisch-Hartmannsdorf, 155. Winzendorf, 156. Wolfsberg, 157. Wörth, 158. Wundschuh, 159. Ziprein.

III. Spodnje Štajersko 26

1. Dobje, 2. Sv. Trojica v Slov. gor., 3. Polzela, 4. Kapele pri Brežicah, 5. Hoče, 6. Ruše, 7. Marija Devica v Puščavi, 8. Gornja Radgona, 9. Na Ranci, 10. Razvanje, 11. Razvina, 12. Zdole, 13. Žusem, 14. Sv. Barbara v Halozah, 15. Sv. Barbara pri Mariboru, 16. Sv. Lenart v Slov. gor., 17. Sv. Lovrenc v Slov. gor., 18. Sv. Marjeta pri Moškanjcih, 19. Sv. Marko pri Ptuj, 20. Sv. Miklavž pri Ormožu, 21. Sv. Rupert, 22. Sv. Vid pri Planini, 23. Bizeljsko, 24. Velenje, 25. Selnica, 26. Cven.

Skupno torej . . . 252

Donos . . . 252

Prenos . . 252

B. Gospodarske zadruge.

- I. Skladiščna zadruga . . 1
1. Gospodarska zadruga Slivnica-Rače.
- II. Zadruga skladišča hmelja 1
1. Zadruga skladišča hmelja v Žalcu.
- III. Mlekarske zadruge . . 5
1. Mlekarska zadruga v Hočah,
2. Prva štajerska mlekarska zadruga v Gradcu,
3. Mlekarska zadruga Turnau,
4. Mlekarska zadruga „Hinterberg in Knoppen bei Aussee“,
5. Mlekarska zadruga pri Sv. Bolfenku v Slov. gor.
- IV. Sirarske zadruge . . . 3
1. Sirarska zadruga Gröbming,
2. Sirarska zadruga Sv. Štefan nad Ljubnem,
3. Sirarska zadruga Sv. Jurij nad Judenburgom.
- V. Kletarske zadruge . . . 4
1. Kletarska zadruga v Št. Ilju v Slov. gor.,
2. Kletarska zadruga v Mariboru,
3. Vinarska zadruga v Ptuj,
4. Kletarsko društvo Ormož.
- VI. Bikorejska zadruga . . 1
1. Bikorejska zadruga v Središču.
- VII. Govedorejske zadruge 18
1. Pincgavska govedorejska zadruga Murau,
2. Govedorejska zadruga v Judenburgu,
3. Govedorejska zadruga v Knittelfeldu,
4. Govedorejska zadruga v Kindbergu,
5. Govedorejska zadruga v Admontu,
6. Govedorejska zadruga v Ljubnem,
7. Govedorejska zadruga v Langenwangu,
8. Marijadvorska govedorejska zadruga v Neumarktu,
9. Pincgavska govedorejska zadruga v Gröbmingu,
10. Murodolska govedorejska zadruga v Oberzeiringu,
11. Govedorejska zadruga v Aflenzu,
12. Govedorejska zadruga v Marijinem Celju,
13. Govedorejska zadruga v Irdningu,
14. Murodolska zadruga v Mauternu,
15. Govedorejska zadruga v Mitterndorfu,
16. Govedorejska zadruga v Oberwölzu,

Donos . . 33 252

Prenos . . 33 252

17. Marijadvorska govedorejska zadruga v Št. Ilju v Slov. gor.,
18. Zadruga za rejo noriških konj v Ljubnem, Gornje Štajersko.
- VIII. Gospodarske zadruge za nakupovanje in prodajo 6
1. I. Savinska agrarna zadruga v Braslovčah,
2. Gospodarska zadruga v Cvenu,
3. Gospodarska zadruga v Žalcu,
4. Gospodarska zadruga v Središču,
5. Gospodarska zadruga v Križevcih,
6. Gospodarsko društvo za okraj Ptujška okolica.
- IX. Gospodarska zadruga za uporabo sadja . . . 1
1. I. štajerska gospodarska zadruga za uporabo sadja v Mariboru.
- X. Zadruga za rejo semen 1
1. I. štajerska zadruga za rejo semena v Mariboru.
- XI. Trtniška zadruga . . . 1
1. I. štajerska trtniška zadruga pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.
- Skupaj . . 42

C. Gospodarska društva.

- I. Sadjarska in vinarska društva 2
1. Štajersko sadjarsko društvo v Gradcu,
2. Vinarsko in sadjarsko društvo v Ehrenhausenu.
- II. Kletarsko društvo . . . 1
1. Kletarsko društvo v Radgoni.
- III. Mlekarsko društvo . . . 1
1. I. mlekarsko nadzorovalno društvo v Mariboru.
- IV. Druga društva 3
1. Gospodarski kazino v Hartmannsdorfu,
2. Gospodarsko društvo v Ptuj,
3. Gospodarsko društvo v Razvanji.
- Skupaj . . 7

D. Osrednja društva.

- I. C. kr. kmetijska družba za Štajersko 1
II. Kmečka družbena blagajna za Srednje in Gornje Štajersko v Gradcu 1 2

Torej je vseh združenih društev 303

V.**Nakupovanje vina za štajersko zvezino vzorno klet.**

Svoje člane opozarjamo na to, da bomo kupili za našo vzorno klet v Algersdorfu še več popolnoma naravnega, doma pridelanega vina iz vseh krajev Štajerske.

Ponudbe morajo obsežati množino, ki se odda, vrsto, letnik in ceno za 100 litrov od štacije in se nam naj dopolnejo najpozneje do 25. t. m. Od vsake vrste se morajo poslati tri buteljke za vzorec poštne prosto na naš naslov Gradec, Franzensplatz 2, I. Tukaj se bodo predložile v presojo posebni komisiji, ki obstoji iz raznih državnih, deželnih in zvezinih strokovnjakov in izvedencev.

Kedaj se bo sestala ta komisija, to bomo še pravočasno naznanili ponudnikom, da nam morejo pravočasno vpsolati vzorce.

Prej pošiljati vzorce ni primerno.

Predsednike združenj, društev in podružnic pa prosimo, da opozore svoje člane na to priložnost.

VI.**Poročila blagovnega oddelka zveze.****Ustanovitev novih zalog za umetna gnojila.**

Zveza namerava ustanoviti razen zalog, ki jih ima že v Ljubnem, v Gradcu in Mariboru, po potrebi tudi drugje take zaloge za umetna gnojila, posebno Tomažev žlindro, kajnit in kalijevo sol.

Na tak način bo zveza lahko odajala umetna gnojila v manjših množinah in ceneje, ker odpadejo tako različni stroški razun vožnje po železnici.

Zadružne, družbene, in podružnične predsednike vabimo tem potom prav uljudno, da to stvar premislijo in nam kmalu naznanijo, ne-bi li kazalo ustanoviti v njihovem kraju tako zalogo.

Posebne pogoje bomo potem uravnali z vsakim društvom posebej, ki se bo potezalo za tako zalogo.

Poročila glede kupovanja Tomažev žlindre za leto 1907.

Združeni nemški in češki fabrikanti Tomažev žlindre so zvišali Tomaževi žlindri ceno za 1 v (proč Solnograd) in za 1½ v (proč Trst) pri kil odstotne skupne vsebine na fosforovi kislini in proč Solnograd za 1 v za vsak kil odstotne fosforove kisline, ločljive v citrinski kislini.

To pa so storili za to, ker je juta za vreče postala dražja in ker zahtevajo delavci večje plače; tako se jim pri celi režiji precej zvišajo stroški.

Zveza je sklenila s temi trgovci pogodbo in bo dajala odjemalcem v Spodnji Štajerski Tomažev žlindro proč Trst.

Da si je na ta način cena žlindre večja, vendar se pridobi nekaj, ker so za vse spodnje štajerske postaje do Maribora stroški od Trsta manjši kakor od Solnograda.

Razen navadnega popusta, ki ga daje zveza svojim odjemalcem, če vzamejo cel vagon, jim bo dala še te izredne popuste:

a) Po ladji proč Trst 1 v za vsak kil odstotne skupne vsebine na fosforovi kislini;

b) v mesecih april, maj, juni, dajejo tvornice na priglašena naročila, sledeči izvanreden popust:

v aprilu K 12.— pri 100 meterskih centih
„ maju K 9.— „ „ „ „
„ juniju K 6.— „ „ „ „

Pogoj pa je, da morajo priti naročila za april in maj do 23., za junij pa do najpozneje 13. dne meseca, v katerem se naj blago odpošlje.

Sredi februarja tekočega leta bo prišel v Trst parnik z žlindro, ki ima okroglo po 15, 16 in 18⁰/₀ kisline.

Pozivljamo torej vse spodnještajerske člane, ki se nameravajo poslužiti te izredno ugodne prilike, da nam vpošljejo svoja naročila kakor hitro jim je mogoče, najpozneje pa do 8. februarja tekočega leta.

Naročila pa se razumejo le za cele vagone in se lahko izvršujejo samo do tlej, dokler bo dovolj blaga v zalogi. Zato naj nam blagovolijo poslati cenjeni naročniki svoja naročila kakor hitro jim je to mogoče. Naj pa nikdo ne zamudi te izredno ugodne prilike.

Pogoji za prodajo Tomaževe žlindre v letu 1907.

Združeni nemški in češki izdelovalci Tomaževe žlindre so priobčili sledeče pogoje, pod katerimi razpošiljajo in prodajajo Tomaževo žlindro. Priobčujemo jih, da prihranimo našim članom nepotrebne sitnosti, reklamacije in stroške.

Tomaževa žlindra se prodaja pod sledečimi pogoji:

I. Kakovost:

1. po vsebini fosforjeve kisline s 75% moko in zajamčeno s 80% raztopljenosti v citronski kislini;

2. po vsebini fosforjeve kisline, raztopljenosti v citronski kislini.

Cena se določi ali

a) po vsebini, zaokroženi na cele procente, kjer si pridržujemo latitudo (mejo pogreška pri analizi), ki znaša pri prodaji po skupni vsebini fosforjeve kisline $\frac{1}{2}$ % do 5% citronske kisline in pri prodaji po fosforjevi kislini, raztopljeni v citronski kislini $\frac{3}{4}$ %, ali pa

b) brez posebne analize, kjer se računa samo po glavni analizi. Pri prodaji po skupni vsebini fosforjeve kisline si lahko zaračunamo 5% latitudo na citronski kislini.

Pri naročilu se mora povedati, kako se naj zaračuna. Če se to ne pove, potem pošljemo žlindro, pri kateri je odločena kakovost s procenti, zaokroženimi na cela števila.

II. Kedaj se pošilja.

Ker se vsebina blaga menja od ure do ure, pošiljamo kakor nam je mogoče a vedno se oziramo na posebne želje naročnikov. Zato tudi lahko vpošljemo blago, ki ima 1% več ali manj vsebine, kakor je določa naročilo.

Če se računa po splošni analizi si lahko pridržimo pravico, da izvršimo naročilo tako, da je lahko vsebina za 1% manjša ali večja od zahtevane.

III. Naročila.

Pri naročilih naj se nam vpošljejo štacije z uradnimi imeni in postajo, na katero se naj blago postavi.

IV. Odvzema.

Naročila različnih vrst v jednom vagonu ali v posebnih naročilih se morejo izvršiti lepo možnosti in brez jamstva. Tudi ne jamčimo zato, da se spremenjena naročila izvrše, in da se naročena, a potem preklicana ne izvrše. Ako se naj izpremembe telegrafično javijo dalje, se

mora to izrecno zahtevati in vse stroške za to ima kupec.

V. Oddaja.

Oddaja se vrši v vrečah á 100 kg, ki imajo plombo, označeno kakovost vsebine in varstveno znamko. Oddaja se vrši po naši poljubnosti od kakega, tuzemskega ali inozemskega tvorničarja ali zaloge. Poštino plača kupec in se mu zaračuna v fakturi, frankatur ne moremo prevzemati.

V nobenem slučaju nismo prisiljeni, da bi pošiljali od kake tvornice ali zaloge, ki pride vsled kontraktne določene vozninske baze v poštev. Naročila izvršujemo v isti vrsti, kakor so nam došla; pri tem pa imamo na poljubno razpolago rok 3—4 tednov, za pošiljanje v avgustu, septembru in oktobru, t. j. za ona, ki se naj izvrše med 1. avgustom in 31. oktobrom pa 4—5 tednov. Ta rok se računa od naznačenega roka, kedaj se naj blago pošlje.

Za naročila z 10.000 kg se lahko raztegne ta rok na 8 tednov, za ona, pri katerih nam je na voljo dano, ali naj pošljemo 10—15.000 kg, t. j. kolikor nesejo vagoni, ki nam jih da dotična železniška družba na razpolago, ostane gore omenjeni rok, ki pa se, kakor kaže praksa zadnjih let, vedno izdatno skrajša.

Če ne moremo izvršiti kakega naročila o pravem času vsled poškodb pri železnici ali v naših tovarnah, ali vsled stavk in drugih neprilik, ne prevzemamo zato nobene odgovornosti. V tem slučaju smemo razdeliti blago, kolikor nam je ravno mogoče, vsem našim odjemalcem po primernih delih.

VI. Prejem.

Blago je odločeno le za prodajo in porabo v tistem okrožju, ki se je pri pogodbi za to imenovalo.

VII. Za preskušnje, brezplačne kontrolne preiskave in zahteve po manjši kakovosti veljajo, naslednje določbe:

Če se preskušnja ni vršila po teh določbah ali če ni rezervnih poskusenj, potem je tvornični vzorec merodajen.

VIII. Kontrolne preiskave.

Vsak odjemalec sme označeno kakovost pošiljanje dati preiskati od kakega deželnega preizkuševališča, s katerimi stojimo v pogodbeni zvezi. Tam se preišče vzorec brezplačno ali za skupno vsebino fosforove kisline in fino moko, ali za fosforovo kislino, raztopljeno v citronski kislini, nikdar pa za oboje.

IX. Reklamacije se naj vpošljejo tekom 4 tednov po prejemu blaga, sicer se nanje ne moremo ozirati. Če se reklamira zaradi slabše kakovosti, naj se vpošljejo tudi spričevala o preiskunji in preiskavi.

Če manjkajo vreče, se morajo na vsak način priložiti potrdila dotične železniške postaje.

X. Slabša kakovost in razkroja.

Slabši odstotki skupne in v citronski kislini raztopljenosti fosforove kisline se plačajo, kakor je določeno. Če se pošilja po vsebini na okrožene odstotke pa le tedaj, ako je razloček večji ko 1%.

Slabši, manjši odstotki razkrojljivosti v citronski kislini (pri naročilih po splošni vsebini fosforove kisline) se plačajo le tedaj, če je razloček večji ko 5% in sicer se plačajo v razmerju 80%

vračunjene brutto-faktura cene. Da naredimo še enkrat analizo v presoji, to pravico imamo mi ravno tako kakor kupec.

Če manjka pri finosti moke kak odstotni do 75%, ga plačamo pri odstotni in 10.000 kg s 3.—K.

Vendar pa slabša kakovost poslanega blaga kupcu še ne daje pravice, da bi odstopil od kupne pogodbe.

Če pokaže kontrolna analiza manjše odstotke skupne fosforove kisline, v citronski kislini raztopljenosti fosforove kisline, raztopljenosti v citronski kislini, fine moke, potem jih ali plačamo, ali pa se naj na našo željo in na naše stroške uvede kontrolna analiza pri enem naših preizkuševališč in njen rezultat je za nas merodajen pri tej poravnavi.

Odjemalec sme dati narediti pri jedni poskuševalni postaji na svoje stroške še drugo odločilno analizo. Vendar mora biti ta postaja z nami v pogodbi in še ni smela imeti z istim slučajem opraviti. Potem se vzame za poravnavo zgorej omenjenega razločka aritmetična polovica obeh analiz.

Sploh pa veljajo glede analiz vsakokratni veljavni predpisi glede določevanja pri dotičnih preizkuševališčih.

Vzorci za preskušnjo.

Taki vzorci se morajo vzeti kakor hitro pride pošiljalec od prejemnika ali njegovega pooblaščenca pred nepristransko pričo, kateri so ti pogoji znani. Vzorec se vzame iz sredine vsake pete vreče s posebno pripravo; najmanj od 10% vreč pa se morajo vzeti vzorci. Ne sme pa se vzeti iz onih vreč, ki so se med pošiljanjem poškodovale ali pa zmočile. Posamezni vzorci naj se na suhi podlagi dobro premešajo in iz te zmesi naj se vzamejo trije deli, vsak najmanj 250 gr težak. Vsak vzorec naj se dene v suho, snažno steklenico, se zamaši, da ne pride zrak do njega, s pečatom prejemnika ali njegovega pooblaščenca zapečati (pečat priče ne sme manjkati!) in oskrbi z napisom, ki pove številko vagona, postajo in dan odhoda, tvorničarja oziroma pošiljalca, število vreč, težo, znamko in zajamčeno kakovost. O vsem se napravi zapisnik v treh izvodih, ki ga morajo podpisati prejemnik, oziroma njegov pooblaščenec in priča.

V papir, mošnje, lesene ali lepenkaste škatle se ne sme devati vzorce.

Če se ni nič posebnega določilo, potem se mora vzeti poskus iz vsakega vagona.

Samo poskušnje, ki so se tako izvršile, kakor je tukaj predpisano, pripoznamo kot veljavne. V dokaz za to nam služi gori imenovani zapisnik.

Brezplačne kontrolne preiskave.

Jeden vzorec se naj takoj s predlogom in zgorej omenjenim natančno izpolnjenim zapisnikom poštine prosto vpošlje takoj jednemu izmed preskuševališč, ki so navedena na koncu tega sestavka, ki brezplačno preišče, ali je gnojilo res tiste kakovosti, kakor je označena. Če vpošiljalec ne priloži zapisnika o preskunji ali ne rabi golic (blanketov), ki smo jih izdali ravno za ta namen, potem se preiskava ne vrši brezplačno in

tudi mi ne sprejmemo na noben način takih stroškov naknadno na naš račun.

Drugi in tretji vzorec ostaneta začasno v rokah prejemnika. Prejemnik mora vsaj tretji vzorec tako dolgo hraniti, da se pokaže slabša kakovost in doplača ali pa da se stavi predlog za končno, odločilno analizo.

Na zahtevo tvorničarja se morajo poslati vzorci poštnine prosto na naslove, ki jih sam objavi.

Tvorničar ali odpošiljalec sme zahtevati nove vzorce, če je še 10% poslanih vreč celih. Novi vzorec razveljavi popolnoma vsakega prejšnjega.

Zveza kupuje Tomaževo žlindro le po skupni količini fosforjeve kisline s 75% fine moke in z zjamčeno 80% raztopljenostjo v citronski kislini. Cena se nastavi po pogojih objavljenih v točki 1 a).

Najboljše je, če se naroče celi vagoni, ker pride potem voznina mnogo ceneje in je tudi cena primerno manjša. Cele vagone odpravimo naravnost iz naših tvornic, manjše količine pa iz naših skladišč.

Ker se naročila izvrše v istem redu, kakor so nam došla, prosimo in nujno svetujemo, da se nam pravočasno vpošljejo.

Prejkuševališča: „k. k. Landwirtschaftlich-chemische Versuchstation in Wien II./L, Trunnerstrasse 3.“

„Steiermärkische landwirtschaftlich-chemische Landes-Versuchstation in Marburg a./D.“ Cena Tomaževi žlindri za leto 1907. je: po skupni vsebini fosforove kisline (16—21%) z 80% raztopljenostjo v citronski kisline in 75% fino moko:

Od Solnograda

za meseca januar—junij 32 v za kg %:

K 512.—	za 16%
„ 544.—	„ 17%
„ 576.—	„ 18%
„ 608.—	„ 19%
„ 640.—	„ 20%
„ 672.—	„ 21%

za meseca julij—decembra 32 1/2 v za kg %:

K 520.—	za 16%
„ 552.50	„ 17%
„ 585.—	„ 18%
„ 617.50	„ 19%
„ 650.—	„ 20%
„ 682.50	„ 21%

Od Trsta

za meseca januar—decembra 33 1/2 za kg %:

K 502.50	za 15%
„ 536.—	„ 16%
„ 569.50	„ 17%
„ 603.—	„ 18%
„ 636.50	„ 19%
„ 670.—	„ 20%
„ 703.50	„ 21%

Za vagon 10.000 kg, bruttoteže z vrečami, v vrečah po 100 kg.

Če se vzame cel vagon, ga pošljemo od naših skladišč.

V tem slučaju so cene skupno s stroški, ki nastanejo pri basanju n. pr.: za 18% Tomaževo žlindro.

za januar—junija za julij—decembra

od Ljubna okroglo	K 6.56	K 6.65
„ Gradca	„ 6.98	„ 7.07
„ Maribora	„ 7.27	„ 7.36

za 100 kg z vrečo vred.

Zveza daje članom, če vzamejo cele vagone, pri 100 meterskih stotih K 35.— popusta.

Naročeno blago pošljemo od kake

tu ali inozemske tvornice ali skladišča, kakor ravno kaže.

Voznino mora plačati prejemnik in če postane manjša ali večja, se to v fakturi zaznamuje. Frankatur ne moremo na noben način prevzemati.

Izvršitev in zaračunanje vseh pošiljatev še vrši izključno le na podlagi tukaj priobčenih pogojev.

Ponudbe in naročila semena.

S tem opozarjamo svoje člane, naj nam naznanijo koliko semena imajo za prodajo na razpolago in sicer ovsa, ječmena, rži, pšenice, ajde, krompirja; množina in cena naj se nam naznani do najpozneje 15. februarja.

Na ponudbe, ki nam bodo prišle pozneje, se ne bomo mogli ozirati.

Istočasno opozarjamo vse naše člane, naj potrebna semena naroče pri nas. Na vsak način pa naj nikakor ne čakajo z naročili, ker bi jim pozneje ne mogli več postreči.

Preskrbite se zgodaj s potrebno množino ajde, ker je letos nikjer ni mnogo in še bo ta zaloga, kolikor je, kmalu pošla.

Prge iz morskega in lanenega semena.

Zveza ima v zalogi precej prg iz lanenega in morskega semena (sezam). Cene se na zahtevo objavijo.

Škropilnice proti peronospori in za sadjerejo.

Škropilnicam za sadjerejo (Tiroler Type) in proti peronospori („Non plus ultra“) se cene zvišajo. Tačas pa, dokler je še kaj v zalogi, jih zveza lahko odaja po znižanih cenah.

Ker se bodo cene pozneje, kakor vse kaže, še bolj zvišale, priporočamo našim cenjenim članom, da se požurijo z naročili.

Tržna poročila.

(Nadaljevanje.)

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	
Celje ...	50	16	—	14	50	14	—	16	50	14	—	16
Ormož	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gradec	50	863	765	850	917	650	7	5	—	—	—	—
Ljubno	50	850	750	825	850	7	—	—	—	—	—	—
Maribor	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ptuj	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inomost	50	945	893	—	940	910	—	—	—	—	—	—
Celovec	50	808	790	—	825	754	—	—	—	—	—	—
Ljubljana	50	—	858	765	—	750	—	—	—	—	—	—
Pešt	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solnograd	50	880	775	8	820	7	—	—	—	—	—	—
Dunaj	50	777	683	764	794	687	—	—	—	—	—	—
Linc ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Adja		Bob		Seno sladko		Seno kislo		Ržena slama		Ježna slama	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v
Celje ...	50	17	—	20	—	550	5	—	—	450	3	50	—
Ormož	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gradec	50	943	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljubno	50	—	—	—	—	350	3	—	—	—	—	250	—
Maribor	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ptuj ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

Dne 7. februarja na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino in konji); v Šoštanju**.

Dne 9. februarja v Konjicah**; v Gnasu, okr. Feldbach; v Brežicah (svinjski sejm).

Dne 11. februarja pri Sv. Jurju ob Ščavnici**; v Geistaltu**, okr. Voitsberg; v Hausu**, okr. Schladming; v Großlobmingu**, okr. Knittelfeld; v St. Gallenu**, v Rantennu**, okr. Murau; v Vidmu*, okr. Brežice; v St. Lenartu ob Mislinji*, okr. Slovenji Gradec; v Groß-Kleinu (sejm s klavno živino), okr. Lipnica.

Dne 12. februarja v Gröbmingu**; v Ormožu (svinjski sejm); v Gomilici**, okr. Lipnica.

Dne 13. februarja v Hartbergu; v Ptuj (sejm s ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*.

Dne 14. februarja v Žalcu**, okr. Celje; v Ponikvi**, okr. Smarje pri Jelšah; v Wettmannstättenu**, okr. Deutschlandsberg; v Račah*, okr. Maribor; na Bregu (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino); v Sevnici**; v Brežicah**; v Gleisdorfu**.

Dne 15. februarja v Arvežu (sejm z drobnico);

Dne 16. februarja v Podplatu**, okr. Rogatec; v Brežicah (sejm s ščetinarji); v Vučenici**, okr. Marenberg; v St. Nikolai in Sausal**, okr. Lipnica.

Dne 18. februarja v Brucku**.

Dne 19. februarja v Voitsbergu**; v Ljutomeru**; v Zgornji Poljskavi**, okr. Slov. Bistrica; v Murau*; v Ormožu (sejm s ščetinarji); v Pišecah**, okr. Brežice.

Oznanila.

Lucullus

je najboljša redilno krmilo za svinje, ki se daje kot dodatek k navadni svinjski reji. Izvrstno učinkuje pri reji za pleme ali na debelost. Tisoče pohvalnih priznanj.

Lucullus ima največjo redilno moč; svinje ga jemljejo radi.

Lucullus upliva najboljša na prirast mesa in masti.

Futterfabrik Fattinger & Co., Wien-Wieden.

Nad 200 prvih daril.

